उक्तमिति ॥ १ ॥ दैन्याद्वाअस्मदीयात् ॥ २ ॥ पराक्रमंसर्वेषांरक्षणेयत्नं कर्माणिजीवनबीजानिप्राक्तनानि तदभावात्दलद्वयहितार्थंकृतोपियत्नोनिष्फलइतिमत्वाशममेवेच्छसीत्यर्थः ॥ ३ ॥ मंत्रकारण
माह तदिदमिति नहियुद्धंनकामयेइतियत्त्वयाभाषितं तथाचनतथापिच चनशब्दोऽप्यर्थे यद्यपिममैतदनिष्टंतथापित्वयायद्भाषितंतत्तथैवभविष्यतीत्यर्थः परंतुशमोपितवनासाध्योस्तीत्याह नचेति ॥ ४ ॥
एतत्कृच्छ्रंयुद्धंसंकटंमन्यसेंऽगीकरोषि अस्माकंकुरुपांडवानांशमासंभवाद्युद्धमिच्छसीत्याह कुर्वंतीति येषांपुंसांफलोदयोनास्तितेषांकर्माणिक्रियमाणान्यपिसामादीनिकुर्वंतिकृण्वंतिहिंसंति कृहिंसायामि
त्यस्यस्वादिगणस्थस्यरूपं तनादित्वमस्यार्षलेखकप्रमादजंवा चतुर्थोपायसाध्येतुरिपौसांत्वमपक्रियेत्यभियुक्तोक्तेर्जीवनादृष्टाभावाद्दंडैकसाध्येषुकुरुषुसांत्वप्रयोगोदुष्करइत्यर्थः ॥ ५ ॥ एवंजानन्नपिसामैवचे

अर्जुनउवाच उक्तंयुधिष्ठिरेणैवयावद्वाच्यंजनार्दन ॥ तववाक्यंतुमेश्रुत्वाप्रतिभातिपरंतप ॥ १ ॥ नैवप्रशममत्रत्वंमन्यसेसुकरंप्रभो ॥ लोभाद्वाधृतराष्ट्रस्य
दैन्याद्वासमुपस्थितात् ॥ २ ॥ अफलंमन्यसेवापिपुरुषस्यपराक्रमं ॥ नचांतरेणकर्माणिपौरुषेणबलोदयः ॥ ३ ॥ तदिदंभाषितंवाक्यंतथाचनतथैवतत् ॥ नचै
तदेवंद्रष्टव्यमसाध्यमपिकिंचन ॥ ४ ॥ किंचैतन्मन्यसेकृच्छ्रमस्माकमवसादकं ॥ कुर्वंतितेषांकर्माणियेषांनास्तिफलोदयः ॥ ५ ॥ संपाद्यमानंसम्यक्कस्यात्क
र्मसफलंप्रभो ॥ सतथाकृष्णवर्तस्वयथाशर्मभवेत्परैः ॥ ६ ॥ पांडवानांकुरूणांचभवान्नःप्रथमःसुहृत् ॥ सुराणामसुराणांचयथावीरप्रजापतिः ॥ ७ ॥ कुरूणां
पांडवानांचप्रतिपत्स्वनिरामयं ॥ अस्मद्धितमनुष्ठानंमन्येतवनदुष्करं ॥ ८ ॥ एवंचकार्यतामेतिकार्यंतवजनार्दन ॥ गमनादेवमेवत्वंकरिष्यसिजनार्दन ॥ ९ ॥
चिकीर्षितमथान्यत्तेतस्मिन्वीरदुरात्मनि ॥ भविष्यतिचतत्सर्वंयथातवचिकीर्षितं ॥ १० ॥ शर्मतैःसहवानोस्तुतववायच्चिकीर्षितं ॥ विचार्यमाणोयःकामस्तव
कृष्णसनोगुरुः ॥ नसनार्हतिदुष्टात्मावधंससुतबांधवः ॥ ११ ॥ येनधर्मसुतेदृष्टानसाश्रीरुपमर्षिता ॥ यच्चाप्यपश्यतोपायंधर्मिष्ठंमधुसूदन ॥ १२ ॥ उपायेननृ
शंसेनहृताद्युद्यूतदेविना ॥ कथंहिपुरुषोजातःक्षत्रियेषुधनुर्धरः ॥ १३ ॥ समाहूतोनिवर्तेतप्राणत्यागेप्युपस्थिते ॥ अधर्मेणजितान्दृष्ट्वावनेप्रव्रजितांस्तथा
॥ १४ ॥ वध्यतांममवार्ष्णेयनिर्गतोसौसुयोधनः ॥ नचैतदद्भुतंकृष्णमित्रार्थेयच्चिकीर्षसि ॥ क्रियाकथंचमुख्यास्यान्मृदुनाचेतरेणवा ॥ १५ ॥ अथवामन्यसे
ज्यायान्वधस्तेषामनंतरं ॥ तदेवक्रियतामाशुनविचार्यमतस्त्वया ॥ १६ ॥

न्मन्यसेतत्राह संपाद्येति यत्कर्मसम्यक्संपाद्यमानंभवेत्तत्सफलंस्यादितिसंबंधः प्र
भोइत्यनेनअसाध्यसाधनसामर्थ्यमस्यदर्शयति फलितमाह सइति ॥ ६ ॥ ७ ॥ निरामयंकुशलं ॥ ८ ॥ कार्यतांऔचित्यंकार्यंकर्म ॥ ९ ॥ १० ॥ शर्मेति कृष्णात्स्वस्यव्यवहारतोभेदान्मतभेदमुक्त्वातत्त्वमाह विचार्य
माणइति गुरुःउपदेष्टा प्राणस्यप्राणमुतचक्षुषश्चक्षुरुतश्रोत्रस्यश्रोत्रंमनसोयेमनोविदुस्तेनिचिक्युर्ब्रह्मपुराणमग्र्यमितिश्रुतेरस्मन्मनसोपिमनस्त्वमतस्तवयःकामःसएवास्मत्कामस्यप्रवर्त्तकइतिभावः वस्तुतस्तु
तवैवकामोयुक्तइत्याह नसइत्यादिना ॥ ११ ॥ धर्मिष्ठंयुद्धादिकं ॥ १२ ॥ हृताश्रीः ॥ १३ ॥ समाहूतोद्यूतार्थं ॥ १४ ॥ निर्गतःनिश्चयेनप्राप्तः कथंचकथमपि मुख्याफलवती मृदुनासाम्ना इतरेणयुद्धेन ॥ १५ ॥ १६ ॥

Digitized by Google